

ΙΩΝΙΚΗ ΜΕΛΙΣΣΑ.

ΣΥΜΠΝΗ τῇ 5 Ἀπριλίου 1851.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΙ·

[Συνέχεια ἀρ. 13]

Μετά Χριστόν.

1312. *Νήφων Α'*. πρόην Κυζίκου μητροπολίτης, άνθρωπος ἀγράμματος, ἔμπειρος δὲ φυτοκόμος. Ἐξώσθη λοιπὸν ὡς ἀνίκανος καὶ ἀπελθὼν ἡσύχασεν εἰς τὴν μονὴν τῆς Περιελέπτου (τὸ νῦν Σουλοῦ μοναστήρι ἐν Φαρμαθείοις, κατεχόμενον ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων).
1316. *Ἰωάννης Γ'*. ὁ Γλυκᾶς ἢ Γλυκός, πρόην Δουροθέτης τοῦ Δρόμου, ἔχων γυναῖκα καὶ τέκνα καὶ ἔπειτα γενόμενος μοναχός. Ἀνὴρ τὴν σύνεσιν μεγαλοπρεπής, καὶ πρῶτος τοῦ ἤθους καὶ τὰ μάλιστα σοφός, καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐθνητοπίας ἐγκρατέστατος, ὡς αὐτὸν ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Νικηφόρος ὁ Γρηγοράς ἐπαινεῖ. Σώζονται δὲ τοῦτου συντάγματα τινά. Πάσχων δὲ ὑπ' ἀρθροίτιδος ὁ σοφὸς οὗτος Πατριάρχης παρητήθη μετὰ 4 ἔτη καὶ ἡσύχασεν εἰς τὴν μονὴν τῆς Κυριωτίσσης.
1320. *Γεράσιμος Α'*. μοναχός ἐκ τῆς μονῆς τῶν Μαγγάνων, γέρων ἀπλοῦς καὶ ἀμαθής.
1323. *Ἰσαάκιος Ἀθωνίτης*, μοναχός. Ἐπὶ τοῦτου Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος ὁ Νεώτερος, ἀνεψιὸς τοῦ Αὐτοκράτορος, ἐκθρονίζει τὸν θεῖον αὐτοῦ τῷ 1332, καὶ λαμβάνει αὐτὸς τὸ σκήπτρον.
1343. *Ἰωάννης Δ'*. ὁ Καλέκας ἐπιλεγόμενος καὶ Ἀπορητός [ἔξ Ἀπρου, πόλεως Ἀσιανῆς]. Ἐπὶ τοῦτου τῷ 1343 τελευτᾷ μὲν ὁ αὐ-

Μετά Χριστόν.

τοκράτωρ Ἀνδρόνικος ὁ Νεώτερος, διαδέχεται δὲ τοῦτον ὁ υἱὸς Ἰωάννης Παλαιολόγος, τὴν ἡλικίαν ἐνναετῆς ὑπὸ κηδεμονίαν Ἰωάννη τοῦ Καντακουζηνῷ. Ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου τοῦτου ἐγένετο αἰεὶς διαπραγματεύσεις περὶ ἐκτίσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλ' εἰς μάτην, διότι οἱ Πάπαι κατὰ τὰς παγκρατορικὰς τῆς Ρώμης ἀξιώσεις, ἐζήτουν πάντοτε ὑποταγὴν καὶ ὄχι συμβιβασμόν. Πρὸς ταῦτα οἱ Ἕλληνες δυσχεραίνοντες τότε, ὡς ἀπαρόδεκτα καὶ ἀκατόρθωτα πράγματα, ἀπεκρίθησαν, ὡς λέγεται, πρὸς τὸν Πάπαν τὰ ἐφεξῆς. Τὴν σὴν ἀκχαρ ἐξουσίαν, ἢ πρὸς τοὺς σοὺς ὑπηκόους ἐρεῖς ἀσφαλῶς ὁμολογοῦμεν τὴν σὴν μεγίστην ἀλαζονείαν ὑπενεγκεῖν οὐδ' ἀνδράμεθα τὴν σὴν φιλαργυρίαν χορτάσαι οὐκ ἰσχύομεν. Ὁ Διάβολος μετὰ σοῦ, ὅτι ὁ Κύριος μεθ' ἡμῶν. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ γενομένης Συνόδου ἀποδεικνύεται αἰρετικὸς ὁ κίνδυνος, ὁπαδὸς τοῦ Καλαυροῦ Βαρλαάμ, ὑπὸ τοῦ θεσπισμοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας προστάτου Γεγοργίου Παλαμᾶ καὶ ἀναθεματίζεται. Ἐπειδὴ δὲ ὕστερον ὁ Πατριάρχης Καλέκας κατεθώκε τὸν ἀγνώστου Παλαμᾶν, ὑπερασπιζόμενος φανερώς τοῦ Μυσίου Ἀκινδύνου, γενομένης Συνόδου ἐν τοῖς Ἀνακτόροις καθαρεῖται ὡς Βαρλαάμιτης καὶ Ἀκινδυνόφρων τῷ 1347.

Σημειωτέον ὅτι καὶ ὁ Πατριάρχης οὗτος ὁ Καλέκας ἢ Ἀπρητός, ἐφόρεσεν, ὡς λέγουσι, βασιλικά πορφύρα ὑποδήματα, ὡς ὁ Κηρουάριος, προνόμιον τοῦτο λαβεῖν παρὰ

Μετά Χριστόν.

τοῦ Βασιλέως. Ἄμποτε νὰ μὴν ἐδέχοντο οὐδὲ οἱ δύο οὗτοι Πατριάρχαι τοιαῦτα πρόνομια, ἄξια μόνον τοῦ Παπικοῦ τύφου καὶ δεσποτισμοῦ.

1347. *Ἰσιδωρος Α΄. ὁ Βουργέρας*, πρῶν Μονιμβασίας· ἐπίσκοπος, ἀνὴρ πεπαιδευμένος. Οὗτος ἔσπεψε τὸ δεύτερον τὸν αὐτοκράτορα Ἰωάννην Καντακουζηνὸν ἐν τῷ ναῷ τῶν Βλαγερῶν, ἀρπάσαντα τὸν θρόνον του κηδεμονευσμένου ἀηλίκου αὐτοκράτορος Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, καὶ στεφθέντα τὸ πρῶτον ἐν Ἀνδριανουπόλει ὑπὸ Ἀλᾶξρου, Πατριάρχου Ἱεροσολύμων, ἀφοῦ ἀντιγορεύθη αὐτοκράτωρ ἐν Διδυμοτοίῳ. Διὰ ταῦτα φοβούμενος τὸν νόμιμον αὐτοκράτορα ὁ Καντακουζηνός, ἐσυμπεθέρευσε μετὰ τὸ ἐν Προύσῃ ἡγεμόνος τῶν Ὀθωμανῶν Ὁρχάνου. Ἦα ἔρχη αὐτὸν σύμμαχον κατὰ τοῦ Παλαιολόγου.

1350. *Κάλλιστος Α΄*, ἀπὸ Γαλατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐκ τῆς μονῆς τῶν Ξανθοπούλων, ἀνὴρ ἐνάρετος, ποιμάνας θεοφιλῶς καὶ ὁσίως τὴν Ἐκκλησίαν καὶ παραιτηθεὶς μετὰ 12 ἔτη, διότι δὲν εἶχεν οὔτε τὴν δυνάμιν, οὔτε τὴν θέλησιν νὰ θεραπεύσῃ τὰς ὁρέξεις τῆς αὐτῆς.

1362. *Φιλόθεος*, πρῶν Ἡρακλείας μητροπολίτης καὶ πρὸ τούτου Ἡγουμένος τῆς ἐν Ἀθῶνι μεγάλης Λιτύρας. Ἀνὴρ ἐνάρετος, ἔχων παιδείαν Ἑλληνικὴν τε καὶ ἑκκλησιαστικὴν, καὶ θερμὸς τῆς Ὀρθοδοξίας ὑπέρμαχος. Συνέγραφε καὶ οὗτος πολλὰ ἑκκλησιαστικά. Μὴ δυνάμενος δὲ νὰ ἐξηρέσῃ πρὸς τὰς διχονοίας τοῦ Κατακουζηνοῦ καὶ τοῦ Παλαιολόγου, παρητήθη, ἀναχωρήσας κρυφίως.

1365. *Κάλλιστος Α΄. τὸ Β΄*. Μετὰ μάχας συχνὰς ἐφιλώθησαν τέλος οἱ δύο Βασιλεῖς, καὶ ὁ μὲν Καντακουζηνός παραιτεῖται καὶ ἀπελθὼν ἐμόνασεν, βασιλεῦσι δὲ μόνος ὁ νόμιμος αὐτοκράτωρ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος. Τότε μετακλητεῖται ἐκ Τενέδου ὁ Καλλιστος. Ἦδη δὲ τρίτον ἔτος πατριρχεύων, ἀπεστάλη πρεσβευτὴς εἰς Φεράς πρὸς Ἐλισάβετ τὴν σύζυγον τοῦ τότε τῆς Σερβίας ἡγεμόνος, καὶ ἐκεῖ ἀσθενήσας ἀποθνήσκει, καὶ θάπτεται ἐν ἑαυτῇ ἐν τῇ Μητροπόλει τῶν Φερῶν τῷ 1368.

1369. *Φιλόθεος τὸ Β΄*, ποιμάνας τὴν Ἐκκλησίαν θεοφιλῶς ἄλλα 6 ἔτη καὶ παραιτηθεὶς διὰ γῆρας.

1375. *Μακάριος*, ἀποθανὼν μετὰ 3 ἔτη.

1378. *Νεῖλος*, ὁ ἀγιώτατος καὶ σοφώτατος. Τούτου τὰς διδασκαλίας [λέγει

Μετά Χριστόν.

Γεώργιος· ὁ Σχολάριος] εἴτις ταῖς τοῦ Μεγάλου Ἰωάννου, τοῦ χρυσοῦ τὴν γλῶσσαν, θελήσει παραβαλεῖν καὶ ἀδελφὰς ἀποφήνασθαι, οὐκ ἂν διαμάρτοι τῆς ἀληθείας κτλ. Σώζονται τοῦ θεοῦ τούτου πατρὸς διδοχαί τινες καὶ εὐχὴ ἱκετήριος πρὸς θεόν. Ἐποίμανε καὶ οὗτος ὁ φωστὴρ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἔτη 10, στεφθεὶς ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τῷ ὀρθοδόξῳ δόγματι καὶ λόγοις καὶ πράγμασι καὶ διδασκαλίαις καὶ συγγράμμασι καὶ εὐποιήσας ἀγωνισάμενος, μέχρι τῆς τελευτῆς.

1388. *Ἀντώνιος Δ΄*. Ἐπὶ τούτου ἀποθανόντα τὸν αὐτοκράτορα Ἰωάννην, διαδέχεται ὁ υἱὸς Μανουὴλ Παλαιολόγος τῷ 1393, καὶ τούτου ὑστερον τῷ 1395 ἐκθρονίσας Ἰωάννης ὁ Β΄ Παλαιολόγος, σφετερίζεται τὴν Βασιλείαν. Ἀποθνήσκει δὲ καὶ ὁ Ἀντώνιος, πατριρχεύσας 7 ἔτη.

1395. *Καλλιστος ὁ Β΄* καὶ οὗτος ἐκ τῆς μονῆς τῶν Ξανθοπούλων. Ἐπαινεῖ δὲ αὐτὸν, ὡς ἐνάρετον καὶ σοφὸν τῆς Ὀρθοδοξίας ὑπερμαχον, ὁ σύγχρονος αὐτοῦ συγγραφεὺς μακάριος Συμεὼν ὁ Θεσσαλονίκης. Ἀπέθανε δὲ ὁ Πατριάρχης οὗτος μετὰ 3 μῆνας.

1396. *Ματθαῖος Α΄*. Ἐπὶ τούτου ἀποκαθίσταται Μανουὴλ ὁ Παλαιολόγος, νικήσας τὸν ἄρπαγα τοῦ θρόνου Ἰωάννην καὶ εἰς τὴν Ἀἴμνον ἐξορίσας.

1416. *Εὐθύμιος Β΄*, ἀποθανὼν καὶ οὗτος μετὰ 6 μῆνας.

1410. *Ἰωσήφ Β΄*, πρῶν Ἐφέσου μητροπολίτης. Ἐπὶ τούτου ἀποθανόντα τὸν αὐτοκράτορα Μανουὴλ διαδέχεται ὁ υἱὸς Ἰωάννης Παλαιολόγος, ὁς τις ἀπῆλθε μετὰ τοῦ Πατριάρχου καὶ ἄλλων ἑκκλησιαστικῶν εἰς ἐκείνην τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ Πseudoσύνοδον τῷ 1438, ὅπου καὶ ἀπέθανεν ὁ Πατριάρχης, ἐπικρατούσης τῆς κακοσυνόδου ταύτης, πρὶν ὑπογράψῃ τὰ τυρανικά τοῦ Συνεδρίου τούτου ψηφίσματα. Εἰς τοιαύτας πλάνας καὶ συμφορὰς περιέπεσεν ἡ χριστιανιστὴν ἐκ τῆς ἀντικανονικῆς συγχύσεως τῶν δύο φύσει χυμνικῶν ἐξουσιῶν, κοσμικῆς καὶ πνευματικῆς. Ἀφοῦ ἔδωκεν ἡ Ῥώμη τὸ κακὸν παράδειγμα τῆς τερατώδους ταύτης συμμίξεως τῶν κοσμικῶν καὶ τῶν πνευματικῶν

Μετὰ Χριστόν.

τικῶν πραγμάτων, οὔτε οἱ Αὐτοκράτορες οὔτε αὐτοὶ οἱ Πατριάρχαι τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐνίοτε, περιορίζοντο ἀκριβῶς εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἐκάστη δύναμιν καὶ ἐνέργειαν. Ἐλ δὲ τούτου σύγκρουσις, ἀνομαλίᾳ καὶ ἡ παρακολουθοῦσα κακοήθεια τῆς κοινωνίας, φέρουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν. Τὴν δὲ σύγχισιν ταύτην ἐπηξίανε προσκείμενος ὁ μωχμεθανισμὸς, καὶ προσβάλλον ἀπαύστως τὴν χριστιανωσύνην, ἐπιβουλεύομένην συγχρόνως ἐκ Ρώμης διὰ σκοποῦς φιλοδόξου καὶ ὕλικου. Ἡ Αὐτοκρατορία τότε, κινδυνεύουσα ἐξ ἀνατολῶν, ἤλπιζε ματαίως βοήθειαν ἐκ δυσμών, ἐπεμβαίνουσα διὰ τοῦτο καὶ καταναγκάζουσα ἔτι πλέον τὰ πνευματικά. Ἡ Ρώμη κυρίως ἤθελεν οὐ μόνον τὴν πνευματικὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν πολιτικὴν ὑποδουλώσιν τοῦ Βυζαντίου, ἀναπολοῦσα τὴν εἰδωλολατρικὴν αὐτῆς κοσμοκρατορίαν καὶ θυσιάζουσα εἰς τὴν φιλοδοξίαν ταύτην πᾶσαν ἀκρίβειαν τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ πᾶν μεσον ὁμοιοῦς τῶν Ἐκκλησιῶν. Τὸ Βυζάντιον, καθέδρα τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας, ἔπραξεν ἄριστα, ὅτι ἀπέκρουσε πάντοτε τὰς ἀλόγους ταύτας καὶ ἀνιέρους τῆς Ρώμης ἀξιώσεις, καὶ τῇ εὐτυχούσας προσκαίρως ἀπὸ αἵτια περιστατικὰ καὶ πρὸ πάντων διὰ τὴν ἐπιπολάζουσαν τότε ἐν τῇ Δύσει ἀπειδευσίαν καὶ βαρβαρότητα.

1440. Μητροφάνης Β'. Πρῶν Κυζίκου μητροπολίτης, καθιερεθείς ὡς Λατινῶν ὑπὸ τῆς ἐν Συρία συγκροτηθείσης ἀγίας συνόδου τῷ 1443. ὑπὸ τῶν τριῶν τῆς Ἀνατολῆς Πατριαρχῶν [τοῦ Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων], ἦτις κατέδίκασεν ὡς ἄνομον συνέδριον καὶ τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ ῥηθεῖσαν Σύνοδον καὶ τὰ κατ' αὐτὴν δυσσεβῆ ἐψηφισμένα ἠκύρωσε καὶ ἀνεθεμάτισε.

1445. Γρηγόριος Γ'. ὁ τῆς Μαιμῆς υἱὸς ἐπικαλούμενος, ὁ καὶ Μελισσηνός, πρῶν ζηλωτῆς τῆς Ὀρθοδόξου καὶ ἔπειτα πρὸς χάριν τοῦ ἀσυνέτου αὐτοκράτορος γενόμενος ὁπαδὸς τοῦ Φερῶ τῆς Ρώμης. Ἐπὶ τούτου τελευτᾷ ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης τῷ 1448 καὶ διαδέχεται αὐτὸν ὁ αἰοδιμος Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, ὁ τελευταῖος τῶν ἡμετέρων αὐτοκρατόρων, ὁ καὶ Δράκος κοινῶς ἐπιλεγόμενος διὰ τὴν μεγαλο-

Μετὰ Χριστόν.

φυλίαν. Μετ' ἐλίγον λοιπὸν (τῷ 1450) συγκροτεῖται Σύνοδος ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Ἀγίας Σοφίας, συμπαρόντων καὶ τῶν τριῶν Πατριαρχῶν, τοῦ Ἀλεξανδρείας, τοῦ Ἀντιοχείας καὶ τοῦ Ἱεροσολύμων, καὶ ἄλλων πολλῶν Ἀρχιερέων καὶ Κληρικῶν, ἐν οἷς διέλαμπε καὶ ὁ τῆς Παπικῆς τιάρας νικητῆς Μάρκος Εὐγενικός, ὁ ἀγιώτατος τῆς Ἐφέσου μητροπολίτης. Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ πληρεστάτῃ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας Συνόδῳ πρῶτον μὲν προσκαλεῖται τρεῖς κατὰ τοὺς Κανόνας ὁ δόλιος Γρηγόριος καὶ μὴ ἀπαντήσας καθαιρεῖται, καὶ ἐκλέγεται ἀντ' αὐτοῦ ὁ ὀρθόδοξος Ἀθανάσιος. Ἐπειτα οἱ Δ'. Πατριάρχαι καὶ πάντες οἱ τῆς Συνόδου πατέρες ἀνακρίνοντες τα κατὰ τὴν Φλωρεντίαν παρανόμως ἐψηφισμένα ἐξελέγχουσι καὶ καταναθεματίζουσιν, ὡς δυσσεβήματα, καὶ τὴν ψευδοσύνοδον ἐκείνην ἀκυροῦσι. Ἀπεδέχθη δὲ ἡ ἀγιωτάτη Σύνοδος καὶ τὴν μετάνοιαν τῶν ἐν Φλωρεντίᾳ συνελθόντων Ἀνατολικῶν Ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν. Ὁ δὲ καθηρημένος Γρηγόριος, τὸ τέκνον τῆς Μαιμῆς, ἐδραπέτευσεν.

Σημειώτεον, ὅτι συγχρόνως καὶ ἡ ἐν Ρώσσιᾳ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία πλήρη Σύνοδον συγκροτήσασα, ἐξεκήρυξε καὶ ἠκύρωσε τὸ Φλωρεντινὸν Συνέδριον ὡς ἄθεσμον καὶ παράνομον, καὶ τὰ κατ' αὐτὸ ψηφισθέντα ἀνεθεμάτισεν. Ἦτο δὲ τῆς Συνόδου ταύτης ἐξάρχων ὁ Κισαίου Μητροπολίτης καὶ πρχης Ρωσσίας τότε προεδρεύων αἰοδιμος Δωρόθεος.

1450. Ἀθανάσιος Β'. Ὀρθόδοξος καὶ συνετὸς Πατριάρχης. Ἐπὶ τούτου Ἀγγλικανὸς τις ἱερεὺς Κωνσταντίνος, Πάτρις, προσελθὼν αὐτοπροαιρέτως εἰς τὸν Πατριάρχην ἐπέδωκεν ἑλθεσιν ἔγγραφον, ἀναθεματίζουσαν μὲν τὰ τῆς προτέρας αἰρέσεως καὶ πάσης ἄλλης κακοδοξίας φρονήματα, ἀνομολογοῦσαν δὲ καὶ ἀπεδεχομένην τὰ δόγματα καὶ πᾶσαν τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Συγκυρομένη δὲ καὶ ὁ Κωνσταντίνος οὗτος μετὰ τῶν Ὀρθοδόξων, κατηχηθείς εἰς τὴν ἀμώμητον πίστιν ὑπὸ τοῦ αἰοδιμου Γεωργίου τοῦ Σχολαρίου. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Πατριάρχου ἐγένετο ἡ δευτέρα τοῦ Βυζαντίου ἁλῶσις ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου τῶν Ὀθωμανῶν Μωχμέτου Β'. ἐν ἔτει 1453, Μαΐου 29

Μετὰ Χριστόν.

ἡμέρα τρίτῃ τῆς ἐβδομάδος μετὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς. Κατὰ δὲ τὴν ἁλωσιν ταύτην ἀπώλετο φονοκτονήεις καὶ ὁ κακίριος Ἀθηνάσιος μετὰ πολλῶν ἄλλων καὶ ἱερωμένων καὶ λαϊκῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀουδίου Αὐτοκράτορος, ὃς τις ἐπέσεν ἐπὶ τοῦ τείχους· μαχόμενος γενναίως, καὶ παρὰ δόσας τὸ σκήπρον εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν ἀξιωματικούς καὶ στρατώτας, ὡς δὴθεν δι-ασώζων αὐτὸ εἰς τοὺς οἰκίους.

[κατόπιν]

Ἐν βοῇ ἡ ἀλήθεια. Μὴ βλέπετε τὸ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ δίκαιον. Ὁ βίος ἔρνος. Βέλτιον μετὰ δικαιοσύνης ἀτυχεῖν ἢ εὐτυχεῖν μετ' ἀδικίας. Ἡ ἀλήθεια ἐπὶ τέλους νικᾷ καὶ βασιλεύει, ὅτι ἐκ θεοῦ ἐστὶ. Τί δύσκολον; Τὸ κακὰ ἀπομαθεῖν. Σωφροσύνη ἀκρόπο-λις πάσης ἀρετῆς.

Ο ΜΕΛΕΑΓΡΟΣ [ἴδε συνέχειαν ἀριθ. 13]

Ὁ Μελέαγρος διήκουσε μὲν ὅλας τὰς περιστάσεις τῆς διηγήσεως ταύτης, καὶ ἤθελεν ἴσως κατ' ὀρεϊλὴν νὰ ἐξηγηθῇ ἐπ' αὐτὸν, ἀλλ' ἡ φωνὴ του ἐξέπνευσεν ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτοῦ· ἀλλ' ἀπεβίβασθησαν, οὕτως εἰπεῖν, καὶ αἱ τελευταῖαι αὐτοῦ ζωτικαὶ δυνάμεις· ἀλλ' ἀνεπαίσθη-τως κατήρχeto εἰς τὸν τάφον, βαίνων ἤδη μετὰ τὴν ζωὴν καὶ θανάτου. Ὁ Μελέαγρος ἄρα ὁμιλᾷτε τότε φυτόν, τὸ ὁπ-πιόν καὶ τοι ὑπέστη χάριν χειμῶνα, ἡδυνήθη ὅμως νὰ φθάσῃ εἰς τὸ τέμα αὐτοῦ· ἀλλὰ τὸ ὁποῖον κατα-ληθὲν πρὸ αὐτῶν ἤδη τῶν πυλῶν τοῦ ἔαρος, κατὰ λη-θὲν ὑπὸ λήθρου θεοῦ καὶ λαίλαπος ἐσαλευθὴ μὲν ἀπ' αὐτῶν ῥιζῶν, ἀπέβλεπε δὲ ὅσα ἀπὸ τοῦ χειμῶνος διέσω-ζεν ἐτι φύλλα, καὶ ὁ θάνατος ἐφάνη ἤδη ἐπικερμύ-νος ἐπ' αὐτοῦ· Ἡ πελιδνὴ καὶ ἄμορφος, ὡς εἰπεῖν, μορ-φὴ αὐτοῦ παρέστων κηρύττει μακράτου ἀνδριάντα μάλ-λον, ἢ ζῶντα ἄνθρωπον. Χωρὶς τῶν σπασμωδικῶν κι-νήσεων τῶν χειλέων αὐτοῦ, ἤθελέ τις εἶπει, ὅτι ὁ Με-λέαγρος ἀπέθανε.

Ἡ δὲ Κλεοπάτρα, αὐτὸ τὸ τέκνον τῆς ἀθώητος, αὐτὴ ἡ εἰκὼν τῆς εὐλαμνείας, αὐτὴ τί ἄρχε τότε ἡθάρ-νετο βλέπουσα τὴν κατάστασιν τοῦ Μελέαγρου; ὅτι ἤθελεν αἰσθανθῇ μήτηρ μινυογενοῦς τέκνου φιλόστοργος, ἥτις ἐν τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀσθενούντος αὐτῆς τέκνου, ἀκουσίως καὶ ἐξ ἀπρόοπτον περιστάσεως ἤθελε γένῃ αὐ-τὴ φονεὺς αὐτοῦ. Ἐσχάτη ἀπόγνωσις κατέλαβε τὴν Κλε-οπάτραν, καὶ ἤδη εἰπὲρ ποτε ἐυθεῖτε πραγματικῶς περὶ τῆς ζωῆς τοῦ Μελέαγρου. Ἦδη ἡ Κλεοπάτρα ἀ-νεπόλησεν ὅλον τὸ παρελθὸν εἰς νοῦν, καὶ ἤδη ἐξήγη-σεν αὐτὴ δι' ὀρθῶν συλλογισμῶν ὅλα τὰ περιστατικά

τῆς διηγήσεως τῆς, καὶ τὸν κίνδυνον τῆς ζωῆς τοῦ Ἡ-ρώος. Ἐν δὲ τῇ ἀπογνώσει αὐτῆς ταύτῃ, σὺ, ναι, σὺ φέρεις τὴν καταστροφὴν τοῦ οἴκου μοι, ἀνέκραξε, σὺ, Ἀταλάντη, Ἀταλάντη! καὶ ἀνέκυθη εἰς πύσινα δάκρυα ἡ δυστυχὴς. Ὡς δὲ λευφίλαιος λύχνος πρὶν ἢ κατ' σθε-σθῇ ἐκπέμπει λάμψιν τινὰ μικρὴν διαρκούσαν, καὶ εὐ-θὺς πάλιν ἐκπνέσκει εἰς σκοτοδινίαν, οὕτω καὶ ὁ Ἡρώς εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀταλάντης, ἐνόμιζες ὅτι ἀνέ-στη καὶ ἀνασηκωθείς ἐπανέλαβε καὶ οὕτως δις τὸ αὐ-τὸ ὄνομα, καὶ κατέπεσε πάλιν εἰς τὴν προτέραν νέκρω-σιν, λέξεις ἀναρθρῶς καὶ ἄσφαλεις· φθιζὼν καθ' ἐν-τὸν. Τίς πλέον ἀμφιβολία ἔμενεν εἰς τοὺς διαλογισμοὺς τῆς Κλεοπάτρας, ὅτι ἡ ὁρεσσιβάτης ἐκείνη Ἀταλάν-τη, ἦτον ὅλη ἐκείνη; ἐκείνη ὁ ἐπαίτης; ἐκείνη ἡ πα-ρὰ τὸ Πήλιον. ἐκείνη ἡ τοῦ Ἀρκάδους θᾶσσυ. ἐκείνη τέλος πάντων, τὴν ὁποίαν ὁ Μελέαγρος ἡ ἄπα; Ἐνθυ-μεῖται ἤδη καὶ κατὰ τὸν Καλυδώνιον κάπρον, ὅποτε ὁ Ἡρώς Μελέαγρος ἔδωκε τὸ ἀριστόν εἰς τὴν συνεκ-σπρατεύσασαν τότε Ἀταλάντην, ὡς πρῶτον αὐτὴν ἐκ-ταξέυσασαν ἐπιτυχῶς κατὰ τοῦ θεοῦ. Ἐνθυμεῖται ἤ-δη ὅτι χάριν ἐκείνης ἐφίνευσεν τοὺς ἐκ μητρὸς θεοὺς αὐτοῦ ὁ Μελέαγρος, βουλευθέντας ὑπὸ φθόνου νὰ κακο-ποιήσωσιν αὐτήν. Ἐνθυμεῖται ἤδη τὴν ἐμμανή ὀργὴν τῆς Πενθερᾶς αὐτῆς ἐπὶ τὸ φόνον τῶν ἀδελφῶν, καὶ τρω-μᾶν λαίπην περὶ τῆς ζωῆς τοῦ Μελέαγρου, μήπως ἡ Πενθερὰ τῆς ἐν τῇ ὀργῇ αὐτῆς ἔλαυσε τὸν μοιραῖον ἐκείνον δαυλὸν, τὸν κίχων, οὕτως εἰπεῖν, τῆς ζωῆς τοῦ Ἡρώος. Σπασμὸν λαίπην μεταπέμπεται τὴν Πενθε-ρὰν αὐτῆς, καὶ φθάνει αὐτὴ μελανεί μων καὶ κάτισ-χνος ὑπὸ θλίψεων· δὲν ἦτο χρεία λόγων διὰ νὰ πη-ροφηρῇ τὰ περὶ τῆς ὑγείας τοῦ υἱοῦ τῆς· διότι ὁ θάνατος σχεδὸν εἶχε κατακτῆσαι αὐτὸν ὅλον· διότι ἐγνώριζεν αὐτὴ, ὅτι ὁ δαυλὸς ὁ περὶ τῆς ζωῆς αὐτοῦ, φυλαττόμενος ὑπ' αὐτῆς, ὁ δαυλὸς ἐκεῖνος. . . . Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν εἰρεθᾷ εἰσέτι πληροφορημένοι περὶ τῆς τύ-χης ἐκείνου. Ἡ διήγησις ἐξῆς ἴσως μᾶς πληρο-φορήσει.

— Πενθερὰ μου, Σεβασμία Πενθερὰ, ἐκράζεν ἄμα τὴν εἶδαν ἡ Κλεοπάτρα· Εἰπέ μοι πρῶτον, Σεβασμία Μήτηρ, εἰπέ μοι, διατηρεῖς τὸν δαυλὸν ἐκείνον; Εἰπέ μοι, ἐπανέλαβε ριφθεῖσα εἰς τὸν τράχηλον τῆς γράϊας Ἀλθαίας, τῆς μητρὸς τοῦ Ἡρώος, καὶ κατα-σταζομένη εἰδικρως τὰς κατίσχονας παρειὰς αὐτῆς. Εἰπέ μοι, ὦ σὺ αὐτοκράτωρ τῆς ζωῆς τοῦ συζύγου μου, ποῦ διασώζεις τὸν ὑπὸ τῶν Μοιρῶν ἐμπεπιστευμέ-νον σοι ἐκείνον δαυλόν; Ἡ γραῖα Ἀλθαία ἐφάνετο ζέ-ων τῶν λόγων τούτων· εἶχε μὲν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐ-τῆς ἐπὶ τοῦ κατὰκειμένου, ἀλλ' ἡ ψυχὴ, ἀλλ' ὁ νοῦς αὐτῆς, ἀλλὰ γὰρ ποῦ ἐπλανῶντο, ἀλλ' αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἐσκέπτετο. Ἡ μυστηριώδης σιγὴ τῆς γραῖας πῶς ἄρα διέθεσαν τὴν κόρην ἐκείνην; ὁποῖα ἐξ αὐτῆς δὲν ἐξῆγε θλιβερὰ συμπεράσματα; ἡ δυστυχὴς σχεδὸν ἐνόμιζεν ὅτι ἐδίλεπε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς κατακα-ίμενον τὸν δαυλὸν ἐκείνον, καὶ διὰ ταῦτα θερμότε-ρον ἤδη ἐπεκαλεῖτο, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς γραῖας.